Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100349

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данукало Максим Вікторович
2. Danukalo Maksym Viktorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-02-2021

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: пр. Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.600.019

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: пр. Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: пр. Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Патогенетичні особливості морфо-функціонального стану структур дорсального комплексу n. vagus та locus coeruleus при експериментальній артеріальній гіпертензії різного ґенезу.

2. Pathogenetic features of the morpho-functional state of the dorsal vagal complex and locus coeruleus structures in experimental arterial hypertension of different genesis.

Реферат/анотація:

1. За результатами комплексного дослідження патогенетичних особливостей морфо-функціонального стану структур дорсального комплексу n. vagus (ядра солітарного тракта та дорсального моторного ядра) та locus coeruleus (блакитної плями) стовбуру мозку при етіопатогенетично відмінних формах артеріальної гіпертензії було встановлено, що підвищення артеріального тиску незалежно від причини призводить до морфоструктурної перебудови цих регуляторних центрів, що проявлялося збільшенням кількості нейронів із дрібними ядрами, дизбалансом експресії ізоформ NOS, порушення співвідношення пресорного нейропептида ангіотензина II та депресорного – мозкового натрійуретичного пептида. Проте направленість та характер як морфоденситометричних, так і імуогістохімічних параметрів різнилися в залежності від

етіопатогенезу артеріальної гіпертензії. Проведене гістохімічне дослідження дозволило вперше у тварин з експериментальними моделями артеріальної гіпертензії різного ґенезу надати комплексну та порівняльну характеристику змін морфо- і денситометричних параметрів ядер нейронів блакитної плями (locus coeruleus), дорсального моторного ядра n. vagus та ядра солітарного тракта, описати характер розподілення популяцій нейронів за площею їх ядра в цих структурах. Такий підхід дозволив встановити ряд особливостей вивчаємих параметрів при досліджуваній патології в залежності від етіопатогенетичних механізмів її виникнення та, опосередковане, визначити функціональну активність нейронів досліджуваних структур. В дисертаційній роботі вперше на тваринних (щури) експериментальних моделях артеріальної гіпертензії (есенціальній та ендокринно-сольовій), що відповідають первинній артеріальній гіпертензії (гіпертонічна хвороба) та вторинній ендокринно-асоційованій артеріальній гіпертензії людини надана комплексна характеристика морфо-функціональних особливостей структур блакитної плями, ядра солітарного тракта та дорсального моторного ядра. Доповнено уявлення про морфоденситометиричні та популяційні особливості нейронів блакитної плями, ядра солітарного тракта та дорсального моторного ядра при есенціальній та ендокринно-сольовій моделях артеріальної гіпертензії щурів. Продемонстровані особливості вмісту нуклеїнових кислот в дрібних, середніх та великих ядрах нейронів вищезазначених структур гіпертензивних тварин. Вказано, що стійке підвищення артеріального тиску призводить до збільшення кількості нейронів із дрібними ядрами у досліджуваних структурах, що знижує показники середньої площі ядра в них при есенціальній та ендокринно-сольовій артеріальній гіпертензіях, але внаслідок структурно-популяційної перебудови та зміни кількості нейронів із середнім та великим ядром, середній показник вмісту нуклеїнових кислот може як збільшуватись так і зменшуватись. Поглиблено сучасні знання про особливості експресії ізоформ синтази оксиду азоту в структурах блакитної плями, ядра солітарного тракта та дорсального моторного ядра стовбуру мозку у щурів із етіопатогенетично відмінними формами артеріальної гіпертензії, а також вперше надана їх комплексна оцінка в цих структурах. Показано, що у щурів із артеріальною гіпертензією, порівняно із контролем змінюється експресія ізоформ синтази монооксиду азоту як в сторону збільшення (у всіх досліджуваних структурах щурів із есенціальною артеріальною гіпертензією, та в структурах ядра солітарного тракта і дорсального моторного ядра щурів із ендокринно- сольовою артеріальною гіпертензією) так і в сторону зменшення (в структурі блакитної плями щурів із ендокринно-сольовою артеріальною гіпертензією). Встановлено формування дисбалансу ізоформ синтази монооксиду азоту при сформованій артеріальній гіпертензії в структурі ядра солітарного тракта та дорсального моторного ядра

2. Based on the complex study results on the pathogenetic features of the morpho-functional state of the dorsal vagal complex (the nucleus of the solitary tract and the dorsal motor nucleus) and the locus coeruleus (the blue spot) of the brainstem in etiopathogenetically distinct forms of hypertension, it has been first found that blood pressure elevation, regardless of the cause, results in morphological remodeling of these regulatory centers manifested by increased number of neurons with small nuclei, imbalance between NOS isoform and pressor and depressor neuropeptide expression. However, the direction and character of morpho- densitometric and immunohistochemical parameters were different depending on the etiopathogenesis of hypertension. A histochemical study has first allowed a detailed characteristics of changes in morpho- and densitometric parameters of the blue spot (the locus coeruleus) neuronal nuclei, the dorsal motor nucleus of the vagus and the nuclei of the solitary tract, to determine the pattern of the neuronal population distribution by the nuclear area in these structures in animals with experimental arterial hypertension of different genesis. This approach has enabled to ascertain a number of specific features characterizing the examined parameters in the studied pathology depending on the etiopathogenetic mechanisms of its occurrence and indirectly determine the functional activity of neurons in the studied structures. An intermodel comparison of the BNP and angiotensin II expression in the dorsal motor nucleus structure between the rats with endocrine-salt hypertension and essential hypertension has proved that the former had a significantly higher value of the BNP immunoreactive material specific area and a significantly higher values of the angiotensin II immunoreactive material content and specific area, but lower concentration. The morphological features of the blue spot, the nucleus of the solitary tract and

the dorsal motor nucleus structures have been first comprehensively characterized using experimental animal (rat) models of hypertension (essential and endocrine-salt hypertension) corresponding to primary hypertension (essential hypertension) and secondary (endocrine-associated hypertension) in humans; the typical shared changes and etiopathogenetic distinctions between the two models have been identified. The idea of morpho-densitometric and population features of the blue spot neurons, the nucleus of the solitary tract and the dorsal motor nucleus in essential and endocrine-salt models of arterial hypertension in rats has been updated. The specificities of the nucleic acid content in the small, medium and large neuronal nuclei of the above-mentioned structures in hypertensive animals have been demonstrated. It has been found that persistently elevated blood pressure results in an increase in the number of neurons with small nuclei in the studied structures that reduces the mean nuclear area, giving rise to structural-population remodeling and changes in the number of neurons with medium- and large-sized nucleus. The modern insight into the expression profiles of nitric oxide synthase isoforms in the blue spot, the solitary tract nucleus and the dorsal motor nucleus of the brainstem structures in rats with etiopathogenetically distinct forms of arterial hypertension has been increased, and all isoforms have been first comprehensively assessed in these structures. In the rats with arterial hypertension, in contrast to the controls, both upward changes in the nitric oxide synthase isoform expression (in all the studied structures of the rats with essential arterial hypertension, and in the solitary tract nucleus and the dorsal motor nucleus structures in endocrine-salt hypertension) and downward (in the blue spot structure of the rats with endocrine- salt hypertension) have been shown. An imbalance of nitric oxide synthase isoform expression has been detected in the solitary tract nucleus and the dorsal motor nucleus structure in hypertension.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ганчева Ольга Вікторівна
2. Hancheva Olha Viktorivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хара Марія Романівна

2. Khara Mariia Romanivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Віталій Олександрович

2. Kostenko Vitalii Oleksandrovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тертишний Сергій Ігорович

2. Tertyshnyi Serhii Ihorovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваненко Тарас Васильович

2. Ivanenko Taras Vasylovych

Кваліфікація: к.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Абрамов Андрій Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Абрамов Андрій Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.